

De Vergoeding van Medicinale Cannabis door zorgverzekeraars in Nederland

Een rapport van:

STICHTING

NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR LEGALE CANNABIS EN HAAR STOFFEN ALS MEDICATIE

Inhoudsopgave

Hoofdstuk

1. Inleiding
2. De zorgverzekeraars op een rijtje
 - I. Achmea Zorg
 - a. Agis
 - b. FBTO
 - c. Interpolis
 - d. Zilveren Kruis Achmea
 - II. Azivo Zorgverzekeraar
 - III. CZ Actief in Gezondheid
 - IV. Delta Lloyd Zorgverzekeringen N.V.
 - V. Menzis Zorg en Inkomen
 - VI. OHRA N.V.
 - VII. ONVZ Zorgverzekeraar
 - IIX. Salland verzekeringen
 - IX. UVIT
 - a. Univé Zorgverzekeraar
 - b. Trias Zorgverzekeraar
 - c. VGZ Zorgverzekeraar
3. Statistieken
4. Conclusie
- . Bronvermelding
- . Bijlage 1 Enquête afgenomen bij de verzekeraars

1. Inleiding

De Stichting NCSM

De NCSM (*Nederlandse associatie voor legale Cannabis en haar Stoffen als Medicatie*) is een kennis-stichting die tot doel heeft om (wetenschappelijke) kennis over het medicinaal gebruik van cannabis te verbeteren en te verspreiden. Voor het verzamelen van kennis maakt de stichting gebruik van de wetenschappelijke literatuur. Daarnaast voert ze ook eigen onderzoek uit. Zo houdt de stichting zich bijvoorbeeld bezig met klinisch onderzoek naar de werking van cannabis, met verschillende toedieningsvormen zoals thee of verdampen, en met de effecten van overheidsbeleid op het gebruik en voorschrijven van medicinale cannabis.

De verkregen kennis wordt voornamelijk verspreid via de website van de stichting (www.ncsm.nl), en verder via publicaties, presentaties en gesprekken met beleidsmakers. De doelgroepen hierbij zijn zowel patiënten als professionals die te maken kunnen krijgen met medicinale cannabis, zoals artsen, apothekers en zorgverzekeraars. Op deze manier hoopt de stichting bij te kunnen dragen aan veilig en verantwoord gebruik van cannabis als medicijn. De NCSM wil met dit verslag meer duidelijkheid scheppen in de verzekeringsaspecten van medicinale cannabis, zowel voor patiënten, professionals, als de zorgverzekeraars zelf

Vergoeding van medicinale cannabis

Medicinale cannabis is in Nederland momenteel (nog) geen geregistreerd geneesmiddel. Het is een magistrale grondstof en een middel dat alleen op recept verkrijgbaar is en onder de Opiumwet valt. Op dit moment is medicinale cannabis nog niet opgenomen in de basisverzekering. Als gevolg daarvan kan iedere zorgverzekeraar zijn eigen beleid ontwikkelen voor de vergoeding van cannabis. Dit rapport geeft een overzicht van het vergoedingenbeleid van veertien grote zorgverzekeraars.

Aard van de verzamelde informatie

Het rapport is gemaakt op basis van telefonische interviews met het informatienummer van de betreffende verzekeraars, eventueel aangevuld met informatie afkomstig van de website.

Stichting NCSM wil er op wijzen dat het altijd mogelijk is dat de hier getoonde informatie niet volledig is, of een fout kan bevatten. Deze informatie werd verzameld in de eerste twee weken van september 2009 onder een selectie van de grote(ere) ziektekostenverzekeraars in Nederland. De informatie moet daarom enkel gezien worden als goede indicatie van de stand van zaken op dat moment op dit terrein. Indien u meer wilt weten over het beleid van een zorgverzekeraar dan wordt u aangeraden om zelf contact op te nemen met de betreffende ziektekostenverzekeraar(s).

2. De grootste zorgverzekeraars op een rijtje.

I. Achmea Zorg

Achmea Zorg is een groep van zorgverzekeraars, bestaande uit Achmea, Agis, Avéro, Interpolis, Zilveren Kruis Achmea, Groene Land PWZ Achmea. In zorgverzekeringen is deze groep de grootste in Nederland, met de meeste verzekerden. Alleen de grootste verzekeraars binnen Achmea Zorg worden hieronder genoemd.

a. Agis Zorgverzekeringen N.V.

Bij Agis wordt medicinale cannabis vergoed via een aanvullende verzekering. De vergoeding verschilt daardoor naargelang welke verzekering men heeft. Onder de goedkoopste polis is er een dekkingpercentage van 75% met een maximum van €200,- per jaar. De meest uitgebreide polis heeft ook een dekkingpercentage van 75%, maar gaat tot maximaal €600,- per jaar. Voor een vergoeding moet de behandelend arts een machtiging naar Agis sturen, die vervolgens geldt voor een vol kalenderjaar. Vergoeding voor medicinale cannabis wordt echter alleen toegekend bij drie bepaalde aandoeningen; slaapstoornissen door de zenuw- en spierziekte ALS, spasmen door MS en ernstige pijn bij kanker. De patiënt is vrij in de keuze van zijn leverancier voor de medicinale cannabis. Hij kan dus naar de apotheek gaan, maar ook naar een coffeeshop. De NCSM benadrukt echter dat medicinale cannabis het beste kan worden gehaald bij een apotheek, omdat de kwaliteit hier gecontroleerd wordt.

Agis Zorgverzekeringen N.V.	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Ja
Hoeveel vergoeding is er?	De kleinste vergoeding dekt 75% van de kosten tot maximaal €200,- per jaar. De grootste vergoeding dekt ook 75% van de kosten tot maximaal €600,- per jaar.
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	Aanvullende verzekering
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	Ja, Slaapstoornissen bij ALS, Spierspasmen bij MS, Pijn bij maligniteit
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Nee
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	Nee, hij kan ook worden afgehaald bij een coffeeshop.

b. FBTO

Bij FBTO wordt medicinale cannabis vergoed uit de basispremie. Zij hebben bovenop de minimumdekking die door de overheid is bepaald, ervoor gekozen om ook medicinale cannabis uit het basispakket te vergoeden. In principe is er sprake van een dekking van 100%, maar in de praktijk wordt er soms een eigen bijdrage gevraagd, die verschilt per afzonderlijk geval. Toekenning van een vergoeding vindt plaats door een aanvraag van een arts. Dit hoeft geen specialist te zijn, elke soort behandelend arts kan dit doen. Vervolgens beoordeelt een adviseur van FBTO of cannabis voor deze patiënt absoluut noodzakelijk is, en of het dus wordt vergoed. Om te worden vergoed moet de cannabis altijd afkomstig zijn van een apotheek.

FBTO	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Ja
Hoeveel vergoeding is er?	100 % vergoeding, eventueel eigen bijdrage
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	Basispremie
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	Nee, na motivatie van een arts wordt elke aanvraag afzonderlijk beoordeeld door een adviseur van FBTO.
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Nee
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	Ja

c. Interpolis Zorgverzekeringen

Interpolis is bekend met het verstrekken van cannabis via de apotheek, maar vergoedt het niet automatisch. Vergoeding van cannabis vindt plaats onder een coulanceregeling. Dat houdt hier in dat het alleen wordt vergoed wanneer het is voorgeschreven door een medisch specialist, met name een neuroloog, oncoloog of pijnspecialist. Deze specialist moet een motivatie indienen voor de verstrekking van het medicijn, die wordt beoordeeld door Interpolis Zorgverzekeringen. Na goedkeuring wordt de cannabis vergoed. Er is geen lijst met specifieke aandoeningen waarbij automatisch cannabis wordt verstrekt, de motivatie van de specialist blijft de doorslaggevende factor. De vergoeding die voor cannabis wordt toegekend kan oplopen tot een maximum van € 900,- per jaar. Daarboven wordt een eigen bijdrage gevraagd. Voorwaarde is wel dat de cannabis is verkregen via de apotheek of apotheekhoudende arts. Cannabis uit de coffeeshop wordt niet vergoed, net zo min als toedieningsmiddelen voor cannabis, zoals een verdamer.

Interpolis Zorgverzekeringen	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Ja
Hoeveel vergoeding is er?	100% tot maximaal € 900,- per jaar
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	Coulanceregeling
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	Nee, na motivatie van een specialist wordt elke aanvraag afzonderlijk beoordeeld door een adviseur van Interpolis.
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Nee
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	Ja

d. Zilveren Kruis Achmea

Zilveren Kruis Achmea heeft grotendeels dezelfde regeling als Interpolis. Ook hier vindt de vergoeding plaats via een coulanceregeling. De toekenning van een vergoeding voor de cannabis verloopt via een specialist. Een oncoloog, neuroloog of pijnspecialist moet een motivatie schrijven voor zijn recept aan de patiënt. Deze motivatie wordt daarna beoordeeld door een arts van Zilveren Kruis Achmea. Wanneer deze ermee akkoord gaat, kan de cannabis worden vergoed. De vergoeding bedraagt 75% van het totale bedrag en kan oplopen tot maximaal €900,- per jaar. De cannabis kan alleen worden afgehaald bij een apotheek of apotheekhoudende arts en niet bij een coffeeshop. Zilveren Kruis Achmea erkent allen de officiële medicinale cannabis van het BMC voor vergoeding. Een verdamer of ander hulpmiddel voor het innemen van cannabis wordt niet vergoed.

Zilveren Kruis Achmea	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Ja
Hoeveel vergoeding is er?	75% tot maximaal €900,- per jaar
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	Coulanceregeling
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	Nee, na motivatie van een specialist wordt elke aanvraag afzonderlijk beoordeeld door een adviseur van Zilveren Kruis Achmea.
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Nee
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	Ja

II. Azivo Zorgverzekeraar

Azivo vergoedt medicinale cannabis via een coulanceregeling. Deze verzekeraar hanteert een vragenlijst die door de behandelende specialist moet worden ingevuld. Door een adviseur op Azivo wordt vervolgens bepaald of de patiënt recht heeft op een vergoeding. Er wordt benadrukt dat cannabis hier alleen wordt vergoed in het uiterste geval, als andere medicatie niet werkt, of zulke erge bijwerkingen veroorzaakt dat de patiënt niet meer normaal kan functioneren. Cannabis wordt hier bijvoorbeeld vergoed bij oncologische problemen of MS met ernstige spierspasmen. De vergoeding bedraagt 75% van de totale kosten, met een maximum van €45,- per maand. Volgens Azivo is dit voor de patiënt ruim voldoende om mee door de maand te komen. Er komen echter maar weinig aanvragen voor medicinale cannabis, maar 3 of 4 per jaar. Hierdoor is er nog nooit een aanvraag geweest voor hulpmiddelen voor het gebruik van cannabis en het bestaan van een verdamer is nieuw voor hen. Er wordt echter niet uitgesloten dat een vergoeding hiervoor in een enkel geval mogelijk zou zijn. De cannabis moet uit de eigen apotheek van Azivo afkomstig zijn. Deze regelt de bezorging aan huis van medicinale cannabis gratis.

Azivo Zorgverzekeraar	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Ja
Hoeveel vergoeding is er?	75% tot maximaal €45,- per maand
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	Coulanceregeling
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	Nee, na invullen van vragenlijst door een specialist wordt elke aanvraag afzonderlijk beoordeeld door een adviseur van Azivo.
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	In principe niet, misschien in uitzonderlijk geval.
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	Ja, uit de eigen Azivo apotheek.

III. CZ Actief in Gezondheid

CZ vergoedt medicinale cannabis uit een aanvullende verzekering, maar benadrukt wel dat deze erg duur is en daarom maar weinig mensen deze dekking hebben. In de meest uitgebreide polissen (Supertop en Excellent) is er een vergoeding tot maximaal €4500,- per jaar met een dekkingspercentage van 100%. De mening van de arts is belangrijk bij het vergoeden van medicinale cannabis. De vergoeding is dus niet beperkt tot bepaalde aandoeningen. Daarnaast moet de cannabis uit een apotheek afkomstig zijn en niet uit een coffeeshop. Toedieningsmiddelen, zoals een verdamper, worden vergoed onder dezelfde voorwaarden als de cannabis zelf.

CZ Actief in Gezondheid	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Ja
Hoeveel vergoeding is er?	Supertop: 100% dekking tot maximaal €4500,- per jaar Excellent: 100% dekking tot maximaal €4500,- per jaar
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	Aanvullende verzekering
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	Nee, de mening van de behandelend arts is doorslaggevend.
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Ja, onder dezelfde voorwaarden als de cannabis zelf
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	Ja

IV. Delta Lloyd Zorgverzekering N.V.

Ook Delta Lloyd vergoedt medicinale cannabis. De vergoeding komt uit de aanvullende verzekering, waarvan er verschillende soorten zijn. Hierdoor zijn er ook verschillende vergoedingen voor medicinale cannabis mogelijk. In de eenvoudigste aanvullende verzekering (Compleet polis) gaat het om maximaal €150,- per jaar met een 100% dekking, in de Comfort verzekering €200,- met 100% dekking en in de Top verzekering is de dekking 100% zonder maximum. De cannabis moet zijn voorgeschreven door een behandelend arts en het medicijn moet worden opgehaald in de apotheek. De mening van de arts is doorslaggevend bij de vergoeding van de cannabis. Toedieningsmiddelen, zoals een verdamper, worden ook vergoed.

Delta Lloyd Zorgverzekering N.V.	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Ja
Hoeveel vergoeding is er?	Compleet: 100% dekking, maximaal €150,- per jaar Comfort: 100% dekking, maximaal €200,- per jaar Top: 100% dekking, geen maximum.
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	Aanvullende verzekering
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	Nee, de mening van de behandelend arts is doorslaggevend.
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Ja
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	Ja

V. **Menzis Zorg en Inkomen**

Menzis vergoedt medicinale cannabis in principe niet; alleen via een coulanceregeling kan er een compensatie worden aangevraagd. De cannabis moet op recept van een arts zijn verkregen om te worden vergoed. Er zijn vier gevallen waarbij medicinale cannabis mogelijk wordt vergoed: ernstige pijn bij kanker, MS met ernstige krampen, neuropatische pijn, en ernstige misselijkheid en verminderde eetlust door de ziekte AIDS. Voor dit laatste is bij Menzis echter nog nooit een aanvraag geweest. Voor al deze aandoeningen is de voorwaarde dat andere behandelmethoden of medicijnen niet voldoende werkzaam zijn of teveel bijwerkingen geven. Medicinale cannabis wordt dus alleen in het uiterste geval voorgeschreven. Wanneer wordt besloten tot vergoeding, dan is er een dekking van 75% met een maximum van €45,- per maand. Hulpmiddelen voor het innemen van de cannabis worden niet vergoed. De cannabis moet zijn verkregen via de apotheek om te worden vergoed.

Menzis Zorg en Inkomen	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Ja
Hoeveel vergoeding is er?	75% dekking tot maximaal €45,- per maand
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	Coulanceregeling
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	Kanker met ernstige pijn, MS met ernstige krampen, Neuropatische pijn of fantoompijn na een amputatie, AIDS met sterk verminderde voedselinname. Voor al deze aandoeningen geldt dat andere behandelingen onvoldoende werkzaam zijn of te veel bijwerkingen geven.
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Nee
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	Ja

VI. **OHRA N.V.**

Het is OHRA weliswaar bekend dat cannabis als medicijn gebruikt kan worden, maar het wordt niet vergoed. Dit komt doordat de overheid het niet als geregistreerd geneesmiddel heeft aangemerkt. OHRA vergoedt alleen geneesmiddelen die vermeld staan in het geneesmiddelen vergoedingssysteem (GVS) van de overheid, en hier wordt medicinale cannabis niet vermeld

OHRA N.V.	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Nee
Hoeveel vergoeding is er?	-
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	-
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	-
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Nee
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	-

VII. ONVZ Zorgverzekeraar

ONVZ vergoedt de kosten van medicinale cannabis uit een aanvullende polis. Er moet een medische indicatie zijn van een arts, in de vorm van een recept. De dekking is daarna de volle 100% zonder vastgesteld maximum. Er is geen beperking tot bepaalde ziektebeelden, elke aanvraag wordt afzonderlijk behandeld. Toedieningsmiddelen voor het innemen van de cannabis komen niet in aanmerking voor een vergoeding door ONVZ. De cannabis moet altijd zijn verkregen via een geregistreerde apotheek.

ONVZ Zorgverzekeraar	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Ja
Hoeveel vergoeding is er?	100% dekking zonder maximum
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	Aanvullende verzekering
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	Nee, elke aanvraag wordt afzonderlijk beoordeeld.
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Nee
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	Ja

IX. Salland Verzekeringen

Salland Verzekeringen is vooral actief in het oosten van Nederland. In principe wordt medicinale cannabis door deze verzekeraar niet vergoed. Alleen in uitzonderlijke gevallen kan er worden overgegaan tot vergoeding door middel van een coulanceregeling. Er wordt niet alleen bepaald of de patiënt recht heeft op een vergoeding, maar ook de hoogte van de vergoeding wordt door de adviseur vastgesteld. Salland doet geen verdere uitspraken over de hoogte van de vergoeding. De aanvraag voor coulance moet worden gedaan door een arts of medisch specialist, waarna een medisch adviseur van Salland de aanvraag beoordeelt. Er wordt benadrukt dat medicinale cannabis echt alleen bij hoge uitzondering in aanmerking komt voor een vergoeding. Hulpmiddelen voor de inname van medicinale cannabis, zoals een verdampert, worden helemaal niet vergoed. Er wordt geen uitspraak gedaan over of de cannabis via de apotheek moet zijn verkregen of niet.

Salland Verzekeringen	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Ja
Hoeveel vergoeding is er?	De vergoeding wordt per geval bepaald
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	Coulanceregeling
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	Nee, na de aanvraag voor vergoeding wordt iedere aanvraag afzonderlijk beoordeeld door een adviseur van Salland Verzekeringen.
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Nee
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	Hier wordt geen uitspraak over gedaan.

IX. UVIT

UVIT is een groep zorgverzekeraars waarvan Univé de grootste is. Verder bevat deze groep de zorgverzekeraars IZA, Trias, VGZ Zorgverzekeraar, Cares Gouda en Zorgverzekeraar UMC. We zullen ons hier beperken tot de grootste verzekeraars van deze groep. Tijdens het onderzoek is ons echter duidelijk geworden dat de verzekeraars die onder UVIT vallen allemaal hetzelfde beleid hebben op het gebied van cannabis. Daarom mag men ervan uitgaan dat ook de hier niet genoemde verzekeraars dezelfde criteria hanteren als de hieronder genoemde.

a. Univé Zorgverzekeraar

Univé is weliswaar bekend met de toepassing van cannabis als medicatie, maar vergoedt het niet. Sinds 2005 wordt medicinale cannabis ook niet meer via een coulanceregeling vergoed. Ook toedieningsmiddelen voor medicinale cannabis komen niet in aanmerking voor een vergoeding door Univé.

Univé Zorgverzekeraar	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Nee
Hoeveel vergoeding is er?	-
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	-
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	-
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Nee
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	-

b. Trias Zorgverzekeraar

Trias is weliswaar bekend met de toepassing van cannabis als medicatie, maar vergoedt het niet. Er is niets opgenomen in de basisverzekering of in één van de aanvullende verzekeringen en er is geen coulanceregeling voor medicinale cannabis. Met toedieningsmiddelen voor medicinale cannabis is men bij Trias niet bekend, maar men gaat ervan uit dat het niet zal worden vergoed.

Trias Zorgverzekeraar	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Nee
Hoeveel vergoeding is er?	-
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	-
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	-
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Nee
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	-

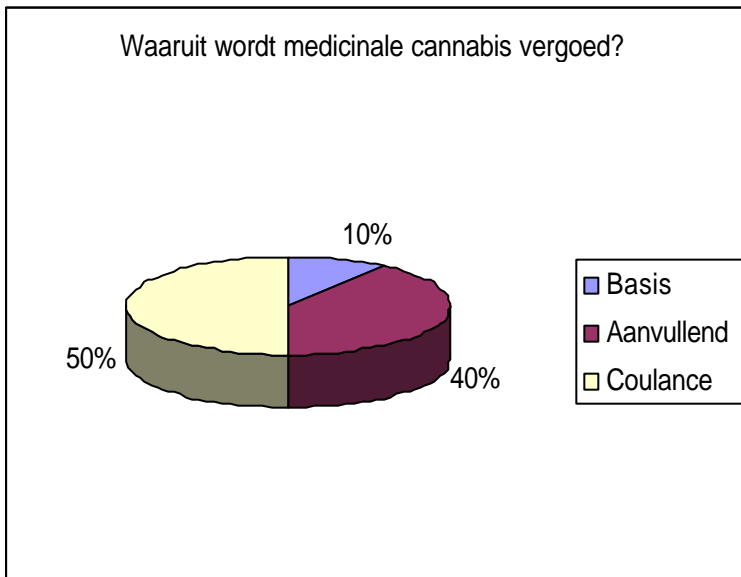
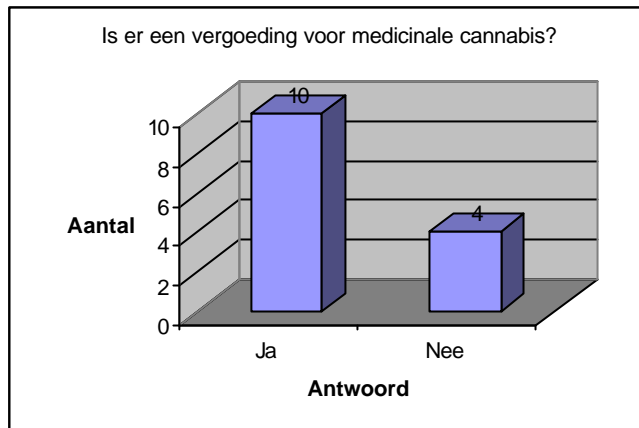
c. VGZ Zorgverzekeraar

VGZ is wel bekend met de toepassing van cannabis als medicatie, maar vergoedt het niet. Er is niets over opgenomen in de basisverzekering of in één van de aanvullende verzekeringen en er is ook geen coulanceregeling voor medicinale cannabis. Ook toedieningsmiddelen voor medicinale cannabis worden niet vergoed. Deze beslissing is gebaseerd op rapporten van het College van Zorg Verzekeringen (CZV). Medicinale cannabis is door dit college niet goedgekeurd als medicijn, en wordt daarom ook niet vergoed door VGZ.

VGZ Zorgverzekeraar	
Vraag	Antwoord
Is er vergoeding van medicinale cannabis?	Nee
Hoeveel vergoeding is er?	-
In welke polis/ regeling zit de vergoeding?	-
Is de vergoeding beperkt tot bepaalde aandoeningen?	-
Worden toedieningsmiddelen vergoed?	Nee
Moet de cannabis uit de apotheek komen?	-

3. Statistieken

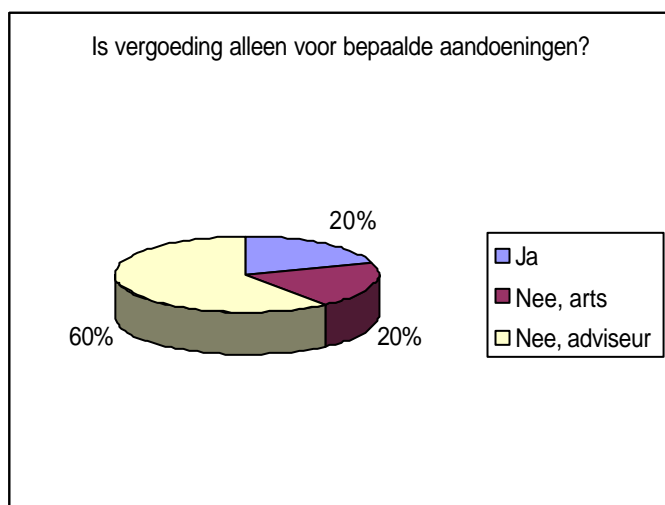
Van de bestaande zorgverzekeraars in Nederland¹ zijn er 14 ondervraagd door de NCSM. Allemaal zijn ze bekend met het gebruik van medicinale cannabis voor bepaalde ziektebeelden, maar onderling zijn er grote verschillen in de vergoeding ervan. Van alle veertien ondervraagden zijn er 10 verzekeraars die medicinale cannabis vergoeden, en 4 die het niet doen. Bij die laatste groep gaat het om de drie verzekeraars van UVIT samen met OHRA.

Ook de manier waarop medicinale cannabis vergoed wordt, verschilt. Sommige verzekeraars vergoeden cannabis uit een aanvullende verzekering of een coulanceregeling, anderen uit de basisverzekering.

Bij de tien verzekeraars die medicinale cannabis vergoeden, liggen de verhoudingen als volgt: 1 vergoedt het uit de basisverzekering, 4 uit een aanvullende verzekering en 5 uit een coulanceregeling.

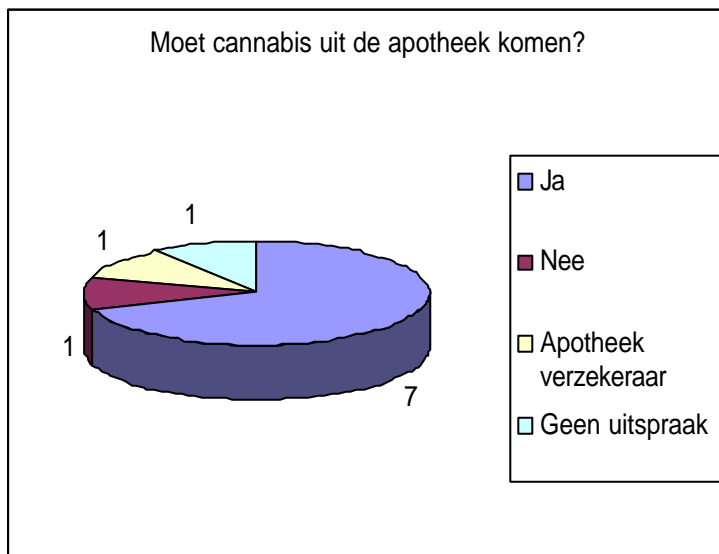
Bij de meeste verzekeraars is de vergoeding van medicinale cannabis niet beperkt tot bepaalde aandoeningen. Bij sommige verzekeraars is dit echter wel het geval, namelijk bij Agis en Menzis. Hier wordt medicinale cannabis alleen vergoed voor bepaalde ziektebeelden, zie hiervoor de paragraaf over de betreffende verzekeraar. Voor de andere verzekeraars die medicinale cannabis vergoeden zijn er twee mogelijkheden. Sommigen laten de mening van de arts de doorslag geven, zoals bij CZ en Delta Lloyd. Anderen laten een eigen adviseur

¹ Voor een volledige lijst van zorgverzekeraars zie: http://www.zn.nl/De_branche/Zorgverzekeraars/Adressen/index.asp

beoordelen of een vergoeding nodig is. Dit laatste kan onafhankelijk van de arts gebeuren, zoals bij Salland verzekeringen en ONVZ, of ook naar aanleiding van een vragenlijst die is ingevuld door een arts (Azivo). Soms moet de arts of specialist ook een motivatie voor de vergoeding van medicinale cannabis opsturen naar de verzekeraar. Dit laatste gebeurt bij FBTO, Interpolis en Zilveren Kruis Achmea.

De vergoeding van toedieningsmiddelen verschilt ook per verzekeraar. De meeste verzekeraars vergoeden hulpmiddelen voor het innemen van medicinale cannabis niet. (11 van de 14). Twee zorgverzekeraars vergoeden hulpmiddelen echter wel, namelijk Delta Lloyd en CZ. Bij beide verzekeraars zijn op de toedieningsmiddelen dezelfde voorwaarden van toepassing als op de medicinale cannabis zelf. CZ geeft aan niet bekend te zijn met het gebruik van hulpmiddelen voor het innemen van cannabis, maar sluit vergoeding niet uit.

7 van de 10 verzekeraars zijn van mening dat medicinale cannabis uit de apotheek afkomstig moet zijn om te worden vergoed. Azivo gaat zelfs een stapje verder. Hier moet de patiënt de cannabis uit de eigen, centrale apotheek van Azivo hebben verkregen. Alleen Agis vergoed zowel cannabis die afkomstig is uit de coffeeshop als ook cannabis uit de apotheek. Salland verzekeringen doen geen uitspraak over waar medicinale cannabis vandaan zou moeten komen om vergoed te worden.

4. Conclusie

Over het algemeen kan worden gesteld dat er onder Nederlandse zorgverzekeraars een algemene acceptatie is van medicinale cannabis. Alle verzekeraars die wij ondervroegen waren bekend met medicinale cannabis. 10 van de 14 zorgverzekeraars vergoeden medicinale cannabis, dat is 71 %. Het is echter tevens duidelijk geworden dat medicinale cannabis nog steeds niet helemaal geaccepteerd is als volwaardig geneesmiddel. Dit is bijvoorbeeld te zien doordat maar één verzekeraar medicinale cannabis in de basisverzekering heeft en maar liefst vijf verzekeraars een coulanceregeling hanteren.

Medicinale cannabis wordt vaak verstrekt naar de behoeftes van de patiënt. Er zijn niet veel zorgverzekeraars die een lijst hanteren met bepaalde aandoeningen waarbij automatisch vergoed wordt. Meestal wordt er eerst naar de behoefte van de patiënt gekeken voordat tot verstrekking en vergoeding wordt overgegaan. Hierbij wordt veelal overlegd met de behandelend arts, bijvoorbeeld door een vragenlijst of het vragen om een motivatie. Wat opvalt, is dat het syndroom van Gilles de la Tourette nooit wordt genoemd voor de vergoeding van medicinale cannabis, terwijl dit juist één van de ziektes is die door het Bureau Medicinale Cannabis (BMC) in hun brochure wordt genoemd als een van de indicaties waarbij voldoende wetenschappelijk is aangetoond dat medicinale cannabis een gunstig effect kan hebben.

Ook is er bijna nooit een vergoedingsregeling voor verdamper als hulpmiddel voor het veilig en efficiënt gebruiken van medicinale cannabis. De keuze voor de verdamper van het type Volcano (Storz&Bickel, Duitsland) ligt voor de hand, omdat dit de enige verdamper is die wetenschappelijk is getest.

Ten slotte is te zien dat sommige verzekeraars niet alleen medicinale cannabis uit de apotheek vergoeden, maar ook uit illegale bronnen. Dit heeft tot gevolg dat patiënten de kans lopen op gezondheidsschade als gevolg van mogelijke vervuiling met schimmels, zware metalen en bestrijdingsmiddelen!

. **Bronvermelding**

www.zn.nl

De homepage van de brancheorganisatie van Nederlandse Zorgverzekeraars.

http://www.zn.nl/De_branche/Zorgverzekeraars/Adressen/index.asp

Een alfabetische lijst van alle zorgverzekeraars in Nederland.

www.medicijnkosten.nl

Website van het ministerie van VWS, waarop alle medicijnen staan die GVS² geregistreerd zijn.

² Afkorting voor: Geneesmiddelen Registratie Systeem

STICHTING

NEDERLANDSE ASSOCIATIE VOOR LEGALE CANNABIS EN HAAR STOFFEN ALS MEDICATIE

ENQUÊTE

Verzekeringsaspecten Medicinale Cannabis

1. Bent u als verzekeringsmaatschappij bekend met de beschikbaarheid van medicinale cannabis via de apotheek?
2. Vergoedt uw maatschappij medicinale cannabis?
3. Indien uw maatschappij een vergoeding kent: is de toekenning beperkt tot bepaalde aandoeningen?
4. Zo ja: welke aandoeningen betreft het dan?
5. Moet de patiënt zijn cannabis via de apotheek hebben verkregen, of mag dat ook via de coffeeshop?
6. Indien een vergoeding wordt verstrekt: vindt de vergoeding plaats onder de aanvullende polis of een andere regeling (bijvoorbeeld coulance via een machtiging)?
7. Worden alle kosten vergoed?
8. Indien nee: Is de eventuele vergoeding gemaximeerd (op jaarbasis)? Of wordt de declaratie voor een vast percentage vergoed tot een maximum?
9. Zo ja: welk percentage wordt vergoed en tot welk bedrag mag maximaal per jaar worden gedeclareerd?
10. Komen toedieningsmiddelen, zoals een verdamper, ook in aanmerking voor vergoeding?
11. Zo ja: partieel of integraal?
12. Indien gedeeltelijk: tot welk percentage of welk bedrag?